

FONDSPECIAL

Fördjupning om fonder från Fondbolagens förening

AVKASTNING & AVGIFTER

Syftet med att spara i fonder är att få en bra avkastning utifrån den risk som man är beredd att ta.

När avkastning redovisas är alltid alla avgifter bortdragna. Det betyder att både avgift (pris) och förvaltarens skicklighet har betydelse för det resultat som fonden uppvisar. Avgiften tas ur fonden med 1/365 per dag.

Det finns ett stort utbud av fonder på den svenska marknaden. Pris sätts på en fri marknad i konkurrens. Fondbolagen erbjuder många olika typer av fonder och det finns fonder med både låga och höga avgifter. Att vara prismedveten innebär att se både till pris och vad man får för pengarna.

Hur redovisas avkastning och avgifter?

Finns det något samband mellan avkastning och avgifter?

Varför skiljer avgifter mellan olika fonder?

Vad får man för avgiften?

Denna Fondspecial ingår i en serie av rapporter som vänder sig till alla som vill få en fördjupad kunskap i frågor om fondsparande.
Uppdaterad 2012-04-25

Innehåll

Avgifter och avkastning vid val och utvärdering av fonder	2
Fondsparare bör vara prismedvetna	3
Varför skiljer avgiften mellan olika fonder?	4
Information till fondspararna	4
Fondavkastning och fondavgifter, viktiga begrepp	5
Hur höga är fondavgifterna?	7
Avgifter i en internationell jämförelse	8
Finns det något samband mellan avgifter och avkastning?	10
Källförteckning	14

Rapportförfattare

Fredrik Pettersson, chefsanalytiker
fredrik.pettersson@fondbolagen.se

Fredrik Hård af Segerstad, ekonom
fredrik.hard@fondbolagen.se

Avgifter och avkastning vid val och utvärdering av fonder

Avkastning och avgifter är två viktiga parametrar vid val av fonder. I första hand bör placeringshorisont och riskbenägenhet styra vilken typ av fond som passar för sparandet. En god riskspridning är alltid att rekommendera. För att få en bra helhetslösning kan det därför handla om att välja fonder bland flera olika fondtyper.

Vid jämförelse av fonder inom respektive vald fondtyp bör hänsyn tas till såväl avkastning som avgift (pris). Avkastningen handlar om framtiden, som är okänd. Däremot ger historisk avkastning värdefull information om fondens tidigare resultat i jämförelse med andra fonder med lika placeringsinriktning.

Vid jämförelser av fonder är det viktigt att känna till att avgifterna alltid är bortdragna när avkastningen visas. Det betyder att två fonder med samma avkastning har varit lika bra för spararen, oavsett förvaltningsavgiftens storlek. Detta innebär i sin tur att en utvärdering av avkastningen också innefattar en utvärdering av avgiften.

Nedanstående exempel visar två fonder med olika förutsättningar, men som för spararna varit lika bra eftersom de har gett samma avkastning.

	Fond A	Fond B
Förvaltningsavgift	1,0 %	1,5 %
Avkastning	7,5 %	7,5 %

Förvaltaren av fond B har i exemplet nått 9 procent i avkastning innan avgiften är bortdragen, medan motsvarande resultat för förvaltaren av fond A är 8,5 procent.

0,5 procent högre avgift kräver att förvaltaren lyckats få en avkastning som är 0,5 procent högre för att kompensera för avdrag av den högre avgiften.

Förvaltare B har alltså i sin förvaltning lyckats bättre, men den lägre avgiften i fond A gör att spararna får lika hög avkastning, 7,5 procent.

Både avkastning och avgift spelar alltså roll.

Fondsparare bör vara prismedvetna

Det finns ett mycket stort utbud av fonder med olika pris. En förutsättning för att bli nöjd med sitt val av fond är att vara medveten om vad man betalar för. Att avgifterna skiljer mellan fonder kan bero på fondbolagets administrativa kostnader, men även på fondens placeringsinriktning, hur aktiv förvaltningen är samt vilken service som erbjuds i form av rådgivning, tillgänglighet med mera. Kundstruktur har också betydelse, om det är en stor kund eller många sparare med mindre belopp. Fondbolagen strävar också, liksom andra företag, efter att skapa vinst till sina aktieägare och för att skapa långsiktigt värde för spararna.

Förvaltningsavgiften ska bland annat täcka fondbolagets kostnader för administration, information till andelsägare, analyser av marknader och företag, placeringar, depå (förvaringsbanken), tillsyn (Finansinspektionen) och inte minst distribution. Med distributör avses återförsäljare, alltså den som spararen köper fonden av, såsom banker, försäkringsbolag, försäkringsförmedlare och fondtorg.

Fondbolagens europeiska samarbetsorganisation EFAMA har tagit fram en rapport där man kartlagt bland annat hur fondens avgift fördelas mellan fondbolag och distributörer, uppdelat på olika distributionskanaler. I Europa går i genomsnitt ungefär hälften av förvaltningsavgiften till distribution.

Förvaltningsavgiften tas ut som en årlig procentsats på sparkapitalet och dras från fonden med 1/365 per dag med samma belopp för varje andel.

Avgiftsmodellen gynnar småsparare

I Sverige är det mycket vanligt med ett sparande i form av regelbundna insättningar av mindre belopp. Fondsparande ger riskspridning från första kronan och avgiften är proportionell i förhållande till det insatta beloppet.

Fondernas avgiftsmodell kan generellt sägas gynna sparare med ett litet sparkapital. En procentsats som tas ut på kapitalet medför att sparare med ett litet kapital får ta del av fondens fördelar till en mindre kostnad i kronor än sparare med ett stort kapital.

Exempel:

Månadssparade: 500 kronor

Avkastning: 6 %, Avgift: 1,3 %

	Avgift kr	Behållning kr
År 1	43	6 200
År 2	126	12 700
År 5	404	34 800
År 10	990	81 300

Varför skiljer avgiften mellan olika fonder?

Prissättningen sker på en fri marknad precis som för andra varor och tjänster. Det finns ett stort utbud av fonder med olika inriktning och olika prisprofil. Fonder med höga avgifter kan ha en mer kostsam förvaltningsmodell än fonder med låga avgifter. Exempelvis tenderar passivt förvaltade fonder (indexfonder) att ha en lägre avgift än aktivt förvaltade fonder. Aktivt förvaltade fonder behöver större resurser för analys av marknader och vilka företag fonden ska investera i. Detta kan också gälla för fonder som tar särskild hänsyn till miljö, hållbarhet eller frågor av etisk karaktär, men även för sådana fonder varierar avgiften.

Generellt gäller att avgiftsnivån skiljer mellan olika fondtyper, exempelvis har räntefonder lägre avgifter än aktiefonder. Även inom fondtypen aktiefonder finns skillnader. Till exempel kan tillväxtmarknadsfonder ha högre förvaltningskostnader än fonder som placerar enbart i svenska företag.

Fondavgifter är i genomsnitt lägre för indexfonder och korta räntefonder (penningmarknadsfonder). Avgiften för dessa typer av fonder spelar ändå stor roll eftersom skillnaderna i bruttoavkastning är mindre än för andra fondtyper. Detta har bidragit till prispress för dessa fondtyper.

Information till fondspararna

Före köp av andelar i en fond ska alltid spararen erbjudas ett Faktablad med Basfakta. EU har beslutat hur dessa ska se ut och får högst omfatta två sidor med den mest väsentliga informationen till spararna – fondens placeringsinriktning och mål, risk, avgifter och avkastning.

Under spartiden får andelsägarna ett årsbesked och i samband med detta ett erbjudande om årsrapport och halvårsredogörelse. Vid sparande direkt i fonder finns i årsbeskedet en uppgift om totala kostnader (TKA) i kronor och ören för det individuella fondinnehavet.

Dessutom finns omfattande information på fondbolagens hemsidor och i kundtidningar, nyhetsbrev med mera. Uppgifter om fonders avkastning, avgifter och fondbetyg (rating) finns också hos olika fondtorg, analysföretag såsom Morningstar samt hos Pensionsmyndigheten gällande premiepensionsfonder.

Fondbolagens förening har tagit fram en sajt för att underlätta val och utvärdering av fonder, www.fondkollen.se liksom en applikation för mobiltelefon. På sajten kan man till exempel genom att ange fondens namn hämta rätt jämförelse över hur fonden presterat jämfört med andra fonder med samma placeringsinriktning. Här finns också en räknasnurra för den som vill se vad sparbelopp, avkastning och avgifter betyder i kronor över tid.

Fondavkastning och fondavgifter, viktiga begrepp

Avkastning

Fondens avkastning visar hur mycket fondens värde har förändrats under perioden. Avkastningen redovisas i procent. När fonders avkastning redovisas är det alltid efter att avgifterna är avdragna. Avkastningen definieras som förändringen i fondens nettoandelsvärde per fondandel (NAV-kurs).

Årlig avgift/Förvaltningsavgift

Årlig avgift är ett standardiserat mått för att redovisa fonders kostnader. Det används bland annat i faktabladerna för att kunna jämföra fonder från olika länder i Europa. För svenska fonder brukar årlig avgift vara på ungefär samma nivå som förvaltningsavgiften. Avgiften anges som en årlig procentsats som tas från fondkapitalet med 1/365 per dag.

Rabatter

I exempelvis premiepensionssparandet och fondsparandet via tjänstepension är det vanligt med betydelsefulla rabatter på fondavgifterna. Detta beror på stordriftsfördelar och att myndigheten/pensionsbolagen i kraft av att vara en stor kund i fonderna kan förhandla sig till lägre priser. Dessutom gör dessa en del av det arbete fondbolagen normalt utför, exempelvis skickar ut information till spararen.

2011 var den genomsnittliga rabatten i premiepensionssystemet 0,5 procent och avgiften efter rabatt 0,3 procent. Det är viktigt att notera att när fondernas avkastning visas i exempelvis Pensionsmyndighetens tabeller för premiepension är det utan hänsyn till den omfattande rabatten på i genomsnitt mer än halva avgiften. Myndighetens administrativa avgifter är inte heller avdragna. Däremot stämmer uppgifterna på ditt personliga värdebesked, det visar alltså värdet inklusive rabatter och med administrativa avgifter avdragna.

Transaktionskostnader (courtage)

När fonden köper och säljer värdepapper betalar fonden en transaktionskostnad till värdepappersmäklaren. Ju fler affärer fonden gör desto högre blir transaktionskostnaden. Svenska fonder redovisar, i exempelvis årsberättelsen, hur stor transaktionskostnad som belastat fonden.

Totalkostnad

Totalkostnad (TKA) utgörs av årlig avgift och transaktionskostnader. På årsbeskedet anges totalkostnaden i kronor för det individuella fondsparandet vid sparande direkt hos ett fondbolag. Vid sparande via exempelvis kapitalförsäkring eller investeringssparkonto är spararen kund hos försäkringsbolaget/banken och då är det de som bestämmer över vilken information som ges. TKA används bara i Sverige.

Prestationsbaserad avgift

Vissa fondbolag har valt att ta ut prestationsbaserad avgift (avkastningsrelaterad avgift). Det innebär att endast om fondens avkastning överstiger exempelvis dess jämförelseindex tas avgiften ut. Nackdelen med prestationsbaserad avgift är att det är svårare att i förväg veta hur stor den blir. Prestationsbaserad avgift används ofta i kombination med en viss fast förvaltningsavgift. Ofta används denna typ av avgifter i hedgefonder eller vid annan aktiv förvaltning. De flesta fonder med prestationsbaserad avgift använder sig av "high water mark". Det betyder att om fonden minskat i värde tas ingen prestationsavgift ut förrän fondens värde åter nått upp till samma nivå ("high water mark"). Information om en fonds avgiftsmodell hittar du ibland annat i faktablad och informationsbroschyr.

Insättnings- och uttagsavgifter

Vissa fondbolag tar ut en avgift vid insättningar eller uttag. Insättningsavgift är dock ovanligt i Sverige och uttagsavgift tas oftast bara ut om uttag görs efter en mycket kort tids sparande i fonden. Detta för att inte långsiktiga sparare skall drabbas av de transaktionskostnader som andra kunder förorsakat.

Ränta-på-ränta ger stora effekter på lång sikt

Vad spelar det för roll om en fond avkastar 1 procentenhet bättre per år eller har 1 procentenhet lägre avgift?

På kort sikt spelar det inte så stor roll i kronor och ören, men på längre sikt blir skillnaden stor genom "avkastning på avkastningen". Detta brukar benämnas ränta-på-räntaeffekt.

Exempel:

10 000 kronor placeras i två olika fonder:

Avkastning Fond 1: 7 %/år*

Avkastning Fond 2: 6 %/år

*) Högre avkastning kan bero på högre bruttoavkastning eller lägre avgift.

År 1 blir avkastningen 100 kronor mer för Fond 1.

År 20 är dock skillnaden inte 2 000 kronor (100 kronor x 20 år), utan 6 600 kronor tack vare ränta-på-räntaeffekten.

Behållningen för fonden med den högre avkastningen blir 38 700 kronor jämfört med 32 100 kronor för fonden med den lägre avkastningen.

Hur höga är fondavgifterna?

I Sverige finns ett brett utbud av fonder med stora variationer på avgiftsnivån. Antalet fonder har ökat markant under de tio senaste åren och uppgår till cirka 3 000 idag. Merparten av dessa är utlandsregistrerade hos en annan tillsynsmyndighet än den svenska Finansinspektionen. Ett stort utbud ökar konkurrensen, något som är positivt för spararen. För exempelvis aktiefonder varierar avgifterna mellan 0 och 3 procent.

Fondavgifter i Sverige per fondkategori, 2011, %

	Lägst	Högst	Medel (oviktat)
Aktiefonder	0,00	3,00	1,55
Blandfonder	0,35	3,55	1,26
Räntefonder	0,10	3,50	0,81

Källa: Morningstar/AMF Fonder 2011

De senaste åren har avgiftsnivån för aktiefonder legat relativt stabilt runt 1,5 procent i snitt. Nya fonder har samtidigt tillkommit med både högre avgifter (ex. tillväxtmarknadsfonder) och lägre avgifter (ex. indexfonder).

Räntefondernas avgifter skiljer sig mycket åt beroende på placeringsinriktning. Exempelvis kostar korta svenska räntefonder i genomsnitt 0,37 % medan obligationsfonder har en snittavgift på 0,6 %. Genomsnittet totalt dras upp av att det finns många utländska räntefonder som har en högre snittavgift, 0,95 %. Svenska sparare har dock den absolut största andelen, över 90 procent, placerade i svenska räntefonder. Blandfonder har fått högre snittavgifter under de senaste åren, från 1,09 % till 1,26 % sedan 1995. Det beror främst på att det har tillkommit många nya fonder med mer aktiv tillgångsallokering.

Ovanstående genomsnitt är oviktat, vilket betyder att varje fond får lika stor påverkan på snittet. Det är relevant att använda om man vill presentera vad man har att välja på när man ska hitta en ny fond. Ett annat sätt att mäta genomsnittet är att kapitalvikta avgifterna. Det betyder att en stor fond får större påverkan på genomsnittet än en liten fond och visar därmed hur mycket spararna faktiskt betalar i genomsnitt.

Genomsnittliga avgifter för aktiefonder med olika placeringsinriktning, %		
	Oviktat genomsnitt	Kapitalviktat genomsnitt
Aktiefonder	1,46	1,16
Placerar i Sverige	1,35	1,18
Placerar i Sverige, index	0,38	0,43
Placerar i andra länder	1,54	1,15

Källa: Morningstar/AMF Fonder 2011, Sverigeregistrerade fonder

Det viktade genomsnittet för aktiefonder har generellt varit något lägre än det oviktade. För 2011 uppgick det till 1,16 procent, jämfört med 1,46 procent för ett oviktat genomsnitt. Skillnaden beror på att spararna i genomsnitt har mer pengar i fonder med lägre avgifter.

Observera att avgifterna är beräknade utan hänsyn till de rabatter som finns i premie- och tjänstepensionssystemen. I exempelvis premiepensionssystemet motsvarar rabatten i genomsnitt 0,5 % (motsvarande mer än halva avgiften). En justering enbart för den genomsnittliga fondavgiften i premiepensionssystemet innebär att medelvärdet för aktiefonder i tabellen ovan minskar från 1,16 till cirka 1 procent.

Avgifter i en internationell jämförelse

Den genomsnittliga förvaltningsavgiften (TER¹) i Europa för aktiefonder ligger på 1,56 procent, medan motsvarande genomsnitt för Sverigeregistrerade fonder är 1,30 procent. Det innebär att Sverigeregistrerade fonder har de tredje lägsta avgifterna i Europa. Det är också vanligare att insättnings- och uttagsavgifter tillkommer i andra länder.

Aktiefonder: Genomsnittliga (kapitalviktade²) fondavgifter (TER) i Europa 2010, %

Land	Avgift (TER)	Land	Avgift (TER)
Schweiz	0,86	Övriga länder	1,70
Nederländerna	0,99	Luxemburg	1,73
Sverige	1,30	Frankrike	1,75
Belgien	1,35	Österrike	1,77
Storbritannien	1,35	Finland	1,80
Norge	1,43	Spanien	1,96
Danmark	1,46	Portugal	2,16
Irland	1,51	Italien	2,38
Tyskland	1,59	Totalt	1,56

Källa tabeller: Morningstar/Investeringsforeningsrådet, IFR.dk

¹ TER = Total Expense Ratio, totalt erlagda avgifter i en fond, exklusive courtage.

² Kapitalviktad fondavgift = Fonds avgift relateras till fondens andel av den totala fondförmögenheten för den kategori som fonden tillhör

För blandfonder är motsvarande siffror 1,39 procent för Europa medan genomsnittet i Sverige är 0,93 procent.

Blandfonder: Genomsnittliga (kapitalviktade) fondavgifter (TER) i Europa 2010, %

Land	Avgift (TER)	Land	Avgift (TER)
Danmark	0,81	Storbritannien	1,35
Nederländerna	0,90	Österrike	1,44
Sverige	0,93	Luxemburg	1,55
Spanien	0,96	Portugal	1,56
Belgien	1,09	Övriga länder	1,65
Finland	1,21	Italien	1,67
Schweiz	1,25	Irland	1,70
Norge	1,27	Frankrike	1,71
Tyskland	1,29	Totalt	1,39

För obligationsfonder är genomsnittsavgiften i Europa 0,87 procent, medan genomsnittet i Sverige är 0,57 procent.

Totalt sett är avgifterna i svenska fonder låga sett ur ett europeiskt perspektiv.

Obligationsfonder: Genomsnittliga (kapitalviktade) fondavgifter (TER) i Europa 2010, %

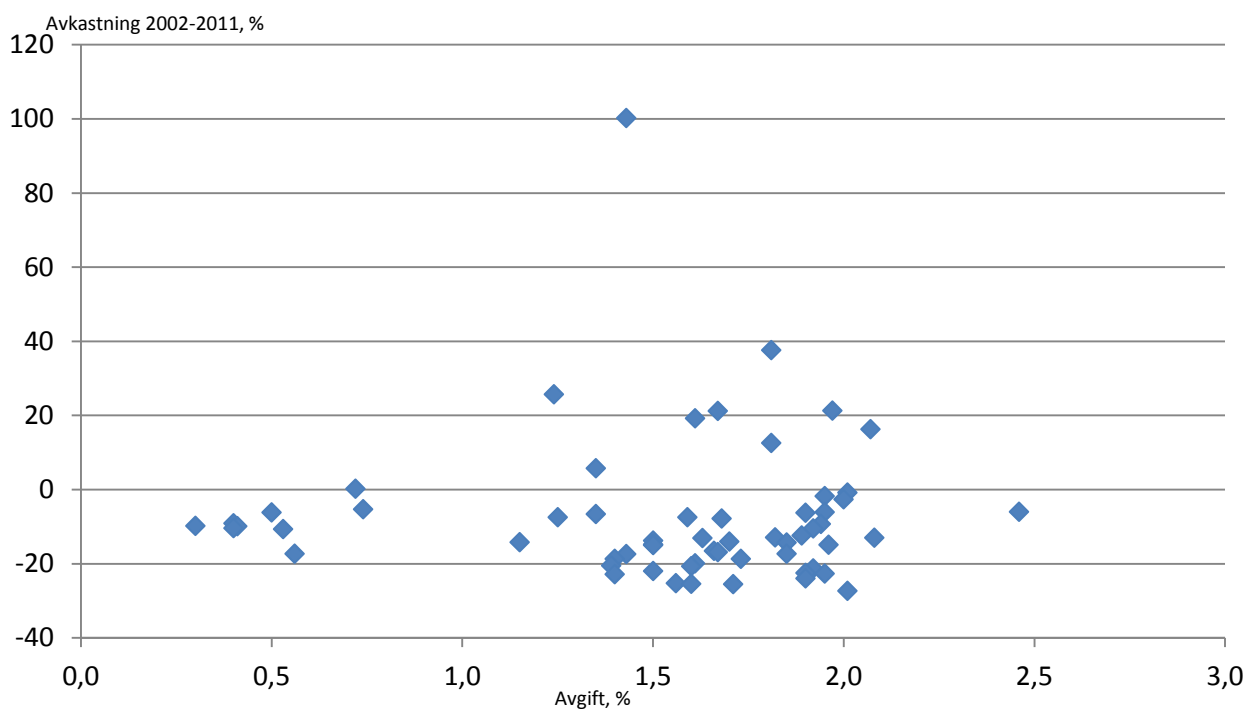
Land	Avgift (TER)	Land	Avgift (TER)
Norge	0,30	Danmark	0,76
Belgien	0,46	Tyskland	0,81
Nederländerna	0,51	Irland	0,87
Schweiz	0,53	Portugal	0,88
Finland	0,55	Spanien	0,88
Sverige	0,57	Italien	0,88
Frankrike	0,63	Övriga länder	0,90
Österrike	0,63	Luxemburg	1,08
Storbritannien	0,74	Totalt	0,87

Finns det något samband mellan avgifter och avkastning?

Forskningen på området (främst gjord på amerikanska förhållanden) visar på ett visst samband, på genomsnittsnivå, mellan hög avkastning och låga avgifter. Exempelvis Sharpe (1966), Malkiel (1995) och Carhart (1997) visar på ett negativt samband mellan en fonds totalkostnad och avkastning, alltså att en högre avgift i genomsnitt genererar en lägre avkastning. Men, det finns också annan forskning som inte har kunnat konstatera något sådant samband, Ippolito (1989) samt forskning som visar att de mest aktiva fonderna (de som avviker mest från index) i genomsnitt avkastar bättre trots högre avgifter, Kacperczyk m.fl. (2005) och Cremers m.fl. (2011). På den svenska marknaden finns få studier men Dahlquist m.fl. (2000) har undersökt fonders avkastning och avgifter under perioden 1993-1997 och hittat ett negativt samband för vissa fondtyper.

Nedan görs ett försök att illustrera samband mellan fondernas avgifter och avkastning dels för kategorin globalfonder, dels för kategorin obligationsfonder på den svenska marknaden under perioden 2002-2011.

Globalfonder, samband mellan avkastning (10 år) och avgift (TER)

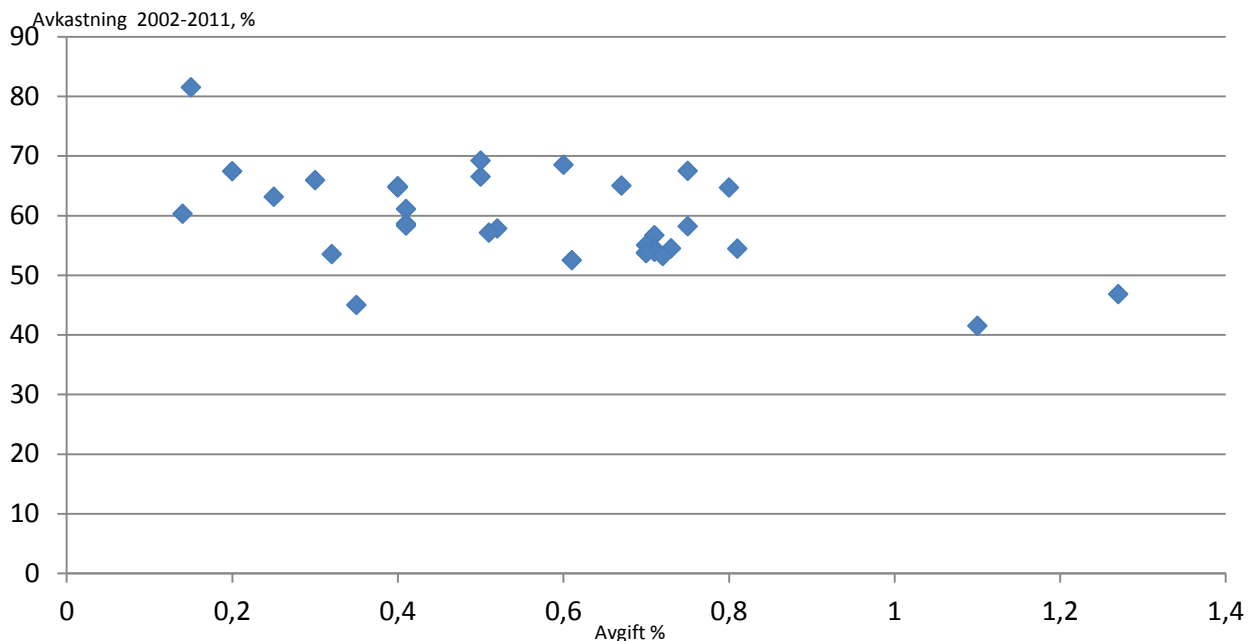

Källa: Morningstar.se De fonder som hade tio års historik perioden 020117-120117. Fonder med prestationsbaserad avgift har exkluderats.

I grafen ovan har fonderna i kategorin "globalfonder mix bolag" hos Morningstar placerats utifrån avkastning de senaste tio åren (lodrät axel) samt årsavgifter (horisontell axel). Skulle ett entydigt samband mellan avgift och avkastning föreligga så skulle "prickarna" i figuren formeras på ett sätt (längs en tänkt linje) som visar på en tendens i någon riktning. I stället bildar värdena en oregelbunden svärm utan någon tydlig trend.

För kategorin obligationsfonder (SEK, långa) är resultatet något annorlunda, se grafen nedan. Här kan ett visst negativt samband mellan avgift och avkastning märkas, avgiftens storlek påverkar alltså avkastningen negativt på genomsnittsnivå. Detta förmodas ha sin förklaring i att fondernas placeringsuniversum, och därmed variationerna i avkastning, är mindre inom denna kategori. Även när det gäller obligationsfonder är dock sambandet inte entydigt.

Obligationsfonder, samband mellan avkastning (10 år) och avgift (TER)

Källa: Morningstar.se De fonder som hade tio års historik perioden 020117-120117. Fonder med prestationsbaserad avgift har exkluderats.

En slutsats utifrån ovanstående är att ett val av fond uteslutande baserat på fondavgiftens storlek inte ger någon garanti om bästa avkastning. Det finns fonder med såväl bra som mindre bra avkastning både bland fonder med hög och låg avgift.

Ett annat sätt att undersöka sambandet mellan pris och avkastning är att rangordna fonderna efter pris respektive historisk avkastning.

Om vi gör så för ovanstående kategori globalfonder, visar det sig att ingen av de tio fonderna med lägst avgift finns representerad bland de fonder som uppvisat högst avkastning under de senaste tio åren³. Se tabellen nedan.

Globalfonder rangordnade efter lägst avgift, %

Globalfonder rangordnade efter högst avkastning, %

	<u>Avgift</u>	<u>Avkastning per år (10 år)</u>		<u>Avgift</u>	<u>Avkastning. per år (10 år)</u>
Fond 1	0,3	-1,0	Fond A	1,4	7,2
Fond 2	0,4	-0,9	Fond B	5,4	6,4
Fond 3	0,4	-1,1	Fond C	1,2	3,8
Fond 4	0,4	-1,0	Fond D	1,8	3,2
Fond 5	0,5	-0,6	Fond E	1,2	2,3
Fond 6	0,5	-1,1	Fond F	2,0	1,9
Fond 7	0,6	-1,9	Fond G	1,7	1,9
Fond 8	0,7	0,0	Fond H	1,6	1,8
Fond 9	0,7	-0,5	Fond I	2,1	1,5
Fond 10	1,2	-1,5	Fond J	1,8	1,2

Källa: Morningstar.se. Avser de fonder som hade tio års historik perioden 020117-120117. Fonder med prestationsbaserad avgift ingår.

³ Även om ingen av de tio fonderna inom kategorin globalfonder med lägst avgift återfinns bland de tio fonderna med högst historisk avkastning kan noteras att åtta av dessa finns representerade på den övre halvan vid en rangordning efter bäst avkastning de senaste tio åren. Totalt ingick 65 globalfonder.

För obligationsfonder ser bilden annorlunda ut. Av de tio fonderna med lägst avgift återfinns fyra på listan över fonderna med högst avkastning för de tio senaste åren.

Obligationsfonder rangordnade efter lägst avgift, %

Obligationsfonder rangordnade efter högst avkastning, %

	<u>Avgift</u>	<u>Avkastning per år (10 år)</u>		<u>Avgift</u>	<u>Avkastning per år (10 år)</u>
Fond 1	0,14	4,8	Fond A (2)	0,15	6,1
Fond 2	0,15	6,1	Fond B	0,50	5,4
Fond 3	0,20	5,3	Fond C	0,60	5,4
Fond 4	0,25	5,0	Fond D	0,75	5,3
Fond 5	0,30	5,2	Fond E (3)	0,20	5,3
Fond 6	0,32	4,4	Fond F	0,50	5,2
Fond 7	0,35	3,8	Fond G	0,53	5,2
Fond 8	0,40	5,1	Fond H (5)	0,30	5,2
Fond 9	0,40	5,1	Fond I	0,67	5,1
Fond 10	0,40	5,1	Fond J (8)	0,40	5,1

Källa: Morningstar.se. Avser de fonder som 120118 hade tio års historik, alltså perioden 020117-120117. Fonder med prestationsbaserad avgift ingår.

Forskningen har också undersökt metoden att välja fonder utifrån historisk avkastning. Inte heller här ges ett entydigt svar. Det finns visst stöd för argumentet att välja fonder utifrån historisk avkastning, något som på finanssvenska brukar kallas för momentumstrategi, exempelvis Wermers (2003). På den svenska marknaden finns begränsat med litteratur men Dahlqvist m.fl. (2011) visar att de sparare som lyckats bäst i premiepensionssystemet har använt en form av momentumstrategi.

Även om historisk avkastning inte säger något om framtiden så ger den viktig information om hur fonden har lyckats hittills och är en indikation på hur förvaltningen sköts.

Källförteckning

AMF Fonder AB (2011). Rapport: "Avgifterna på fondmarknaden 2011".

http://www.amf.se/Documents/PDF/Rapporter/Avgifter_fondmarknaden_2011.pdf

Carhart, Mark M. (1997). "On Persistence in Mutual Fund Performance". Journal of Finance 52.

Cremers, Martijn, Miguel Ferreira, Pedro Matos, Laura Starks (2011). "The Mutual Fund Industry Worldwide: Explicit and Closet Indexing, Fees, and Performance".

http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1830207

Dahlquist, Magnus, Stefan Engström & Paul Söderlind (2000). "Performance and Characteristics of Swedish Mutual Funds". Journal of Financial and Quantitative Analysis vol. 35 No. 3 September.

Dahlquist, Magnus, José Vicente Martinez & Paul Söderlind (2011). "Individual Investor Activity and Performance". 26 oktober 2011.

www.sifr.org/PDFs/DVMS111026.pdf

EFAMA (European Fund and Asset Managers Association). "Fund fees in Europe: Analyzing investment management fees, distribution fees, and operating expenses". Oktober 2011.

http://www.efama.org/index.php?option=com_docman&task=cat_view&gid=506&Itemid=-99

Ippolito, Richard A., (1989). "Efficiency with costly information: A Study of Mutual Fund Performance, 1965-1984". The Quarterly Journal of Economics, Vol. 104, No. 1. (Feb.).

Kacperczyk, Marcin, Clemens Sialm & Lu Zheng (2005) "On the Industry Concentration of Actively Managed Equity Mutual Funds". Journal of Finance, Vol. LX, No. 4 (Aug.)

Malkiel, Burton G. (1995). "Returns from investing in equity mutual funds 1971-1991". Journal of Finance, 50.

Källförteckning, forts.

Morningstar Research Danmark (2011). "Danske investeringsfonder generelt billigere end den typiske europæiske fond". Köpenhamn, 30 augusti 2011.
<http://www.ifr.dk/composite-2084.htm>

Sharpe, William F., (1966). "Mutual Fund Performance", Journal of Business, 39, No. 1, (Jan.).

Wermers, Russ (2003). "Is Money really smart? New evidence on the relation between mutual fund flows, manager behavior, and performance persistence". Working paper, University of Maryland.

Historisk avkastning och avgifter är viktiga begrepp för fondspararen och det är viktigt att förstå vad de innebär.

Vid val av fond är det dock att förenkla verkligheten för mycket om man skulle ge rådet att välja enbart utifrån lägst avgift eller högst historisk avkastning.

Det viktigaste för spararen är att tänka på sin placeringshorisont och riskbenägenhet, alltså när man tror att man vill använda pengarna samt hur mycket man kan acceptera att kapitalet svänger i värde på vägen dit.

Första steget är att bestämma sig för en viss fondtyp. I det andra steget är det värdefullt att jämföra fonders avkastning och avgifter för fonder med liknande placeringsinriktning.

Fondkollen.se visar avgiftens och avkastningens betydelse över tid i kronor

Det är många faktorer som påverkar sparandet. Det viktiga är naturligtvis att det blir av. Men det kan också vara bra att veta hur avkastning, avgift, sparbelopp och spartid påverkar sparandet i kronor.

Räknesnuran är ett nytt verktyg för sparare som visar hur avgift, avkastning, spartid och sparbelopp påverkar sparandet över tid.

Den finns på sajten Fondkollen.se, som Fondbolagens förening står bakom. Där finns också andra verktyg för spararna att använda vid val av och utvärdering av fonder. I Fondkollen ingår förutom sajten också en app och en fickfolder.

För mer information om denna rapport kontakta:

Fredrik Pettersson, chefsanalytiker, Fondbolagens förening
fredrik.pettersson@fondbolagen.se 08-506 988 03
Fredrik Hård af Segerstad, ekonom, Fondbolagens förening
fredrik.hard@fondbolagen.se 08-506 988 08